

CURS ACADÈMIC: 2011-2012

LLICENCIATURA: Periodisme

Codi:	20731-51
Assignatura:	LITERATURA CATALANA CONTEMPORÀNIA
Tipus d'assignatura:	4 CRÈDITS TEÒRICS. 1 CRÈDIT PRÀCTIC
Núm. de crèdits:	5
Professorat:	Dr. Víctor Martínez-Gil (grup del matí) Dr. Francesc Foguet i Boreu (grup de la tarda)
Semestre:	1r

Objectius

L'objectiu formatiu de l'assignatura és que l'estudiant sàpiga contextualitzar els grans corrents de la literatura catalana contemporània en relació amb les tradicions literàries universals. Així mateix, l'estudiant ha de conèixer-ne els autors i les obres més rellevants i ha de familiaritzar-se amb la bibliografia fonamental del període i amb les estratègies de lectura que li permetin d'elaborar un discurs crític.

Temari

1. La postguerra (1939-1959). La ruptura del franquisme i la represa cultural i literària. Periodització (1939-1946-1959). Descripció històrica i cultural.

1.1. La poesia. Predomini i funció. L'adaptació de la poètica postsimbolista (Josep Carner, Carles Riba, J. V. Foix, Màrius Torres, Joan Vinyoli). La tradició d'avantguarda (Joan Brossa, Josep Palau i Fabre). "Realisme" i desmitificació (Pere Quart, Jordi Sarsanedas, Vicent Andrés Estellés, Miquel Martí i Pol). Poesia i mite (Salvador Espriu, Agustí Bartra).

1.2. La narrativa. L'impacte de l'exili. La represa. Continuïtat i evolució dels models de preguerra (Carles Soldevila, Miquel Llor, Sebastià Juan Arbó). La incidència de l'exili: entre el realisme testimonial i el mite (Agustí Bartra, Vicenç Riera Llorca, Lluís Ferran de Pol, C. A. Jordana, Pere Calders). La novel·la catòlica (de Joan Sales a Blai Bonet). La narrativa fantàstica (Joan Perucho). El conte (Jordi Sarsanedas, Pere Calders).

1.3. El teatre. Procés de represa. Teatre professional i teatre independent. La reformulació dels esquemes tradicionals (Josep M. de Sagarra, Joan Oliver). Vies d'experimentació (Manuel de Pedrolo i el teatre de l'absurd, Joan Brossa i la poesia escènica). El teatre de Salvador Espriu.

1.4. L'assaig i la prosa no imaginativa: memorialisme, crònica periodística, etc. (Josep Pla, Gaziol).

2. El Realisme Històric (1959-1968) com a programa de transformacions i com a estètica. L'intent de configuració d'un moviment literari i les propostes alternatives. Descripció històrica i cultural.

2.1. La poesia. Continuïtat i evolució dels models anteriors (Salvador Espriu i Pere Quart). Els diversos models de "realisme": de Francesc Vallverdú a Miquel Bauçà. El cas de Gabriel Ferrater.

2.2. La narrativa. Els models de Llorenç Villalonga i Mercè Rodoreda. Les diverses utilitzacions del realisme: Manuel de Pedrolo, Baltasar Porcel, Josep M. Espinàs i M. Aurèlia Capmany.

2.3. El teatre. Esforços institucionalitzadors des del teatre independent. Brecht i el "teatre èpic". Les propostes de Ricard Salvat, Feliu Formosa i Jaume Melendres.

2.4. L'assaig i la prosa no imaginativa: Josep Pla i la revisió de la seva obra. Joan Fuster.

3. La dècada dels setanta i les derivacions posteriors. La "generació" dels 70 i els nous models literaris. Un nou intent d'institucionalització de la cultura.

3.1. La poesia. Varietat de poètiques. El concepte de "poesia de l'experiència" i les propostes de Narcís Comadira i Francesc Parcerisas. Una represa de la poètica postsimbolista (Pere Gimferrer). La recuperació de Miquel Martí i Pol. La diversitat posterior i el concepte de postmodernitat.

3.2. La narrativa. Les noves veus i la progressiva consolidació (Terenci Moix, Carme Riera, Jaume Cabré, Quim Monzó, Montserrat Roig). Referents històrics i novel·la de gènere (de Jaume Fuster a Jesús Moncada). Les darreres tendències.

3.3. El teatre. Entre l'espai escènic (Els Joglars, Comediants) i el text teatral (Josep M. Benet i Jornet, Jordi Teixidor, Rodolf Sirera). La via institucional, les estratègies comercials i les propostes alternatives: del Teatre Nacional a l'obrador de la Sala Beckett: Sergi Belbel, Jordi Galceran, Lluïsa Cunillé. Dagoll Dagom i els límits del teatre musical.

Metodologia

L'assignatura es distribueix en sessions teòriques i seminaris de lectura. Les sessions teòriques tenen un caràcter panoràmic i contextualitzador, i van acompanyades del comentari de textos teòricocrítics. Les sessions dedicades a la lectura se centren en l'anàlisi de les obres de lectura obligatòria i d'altres textos complementaris.

Avaluació

Hi haurà una prova final, de caràcter obligatori, sobre els continguts de l'assignatura. Potestativament, com a complement de la nota, l'estudiant pot lliurar una ressenya de cada lectura obligatòria.

Lectures obligatòries

1. *K. L. Reich* (1946), de Joaquim Amat Piniella
2. *Homes i No* (1957), de Manuel de Pedrolo
3. *Da nuces pueris* (1960), de Gabriel Ferrater
4. *Jardí vora el mar* (1967), de Mercè Rodoreda
5. *Benzina* (1983), de Quim Monzó
6. *Camí de sirga* (1988), de Jesús Moncada
7. *Les veus del Pamano* (2004), de Jaume Cabré

Bibliografia general

- Bordons, Glòria; Subirana, Jaume (eds.), *Literatura catalana contemporània*, Barcelona, Edicions de la Universitat Oberta / Proa, 1999.
- Bou, Enric (dir.), *Nou diccionari 62 de la literatura catalana*, Barcelona, Edicions 62, 2000.
- Bou, Enric (dir.), *Panorama crític de la literatura catalana. Volum VI – Segle XX. De la postguerra a l'actualitat*, Barcelona, Vicens Vives, 2009.
- Broch, Àlex (dir.), *Diccionari de la literatura catalana*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 2008.
- Carbó, Ferran; Simbor, Vicent, *Literatura catalana del siglo XX*, Madrid, Editorial Síntesis, 2005.
- Fuster, Joan, *Literatura catalana contemporània*, Barcelona, Curial, 1972.
- Castellanos, Jordi (ed.), *Guia de literatura catalana contemporània*, Barcelona, Edicions 62, 1973.
- Diversos autors, *Història de la literatura catalana*, 4 vols., Barcelona, Edicions 62 / Orbis, 1984.
- Malé, Jordi; Borràs, Laura (eds.), *Poètiques catalanes del segle XX*, Barcelona, Editorial UOC, 2008.
- Molas, Joaquim (dir.), *Història de la literatura catalana. Part moderna*, vols. VIII. IX, X i XI, Barcelona, Ariel, 1986-1987.
- Llompарт, Josep M., *La literatura moderna a les Balears*, Palma de Mallorca, Editorial Moll, 1964.
- Panyella, Ramon; Marrugat, Jordi (eds.), *L'escriptor i la seva imatge. Contribució a la història dels intel·lectuals en la literatura catalana contemporània*, Barcelona, Grup d'Estudis de Literatura Catalana Contemporània / L'Avenç, 2006.
- Simbor, Vicent, *Els fonaments de la literatura contemporània al País Valencià (1900-1939)*, Barcelona, Institut de Filologia Valenciana-Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1988.